

ABONAMENTUL:

PE AN 3 COR. 20 FIL.

n¹/₂ n¹ " 60 "n¹/₄ n¹ " 90 "

IN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.

n¹/₂ n¹ " 3 "Numeri singuratici se
vind în Cluj cu 5 fileri,
într'alte locuri cu 6 fil.

RĂVAȘUL

INSERTIUNILE SE

PLĂTESC DŪPA MĂ-

RIȘTEA LOCULUI CE

OCUPĂ; FIE-CARE

cm. □ COSTĂ ODATĂ

10 FIL. □ COSTĂ

5 FIL. □ COSTĂ

MULTE ORI ȘI LAI

ADRESA:

"RĂVAȘUL"

CLUJ - POLOZSVAR

JÓKAI-UTCA 6.

Redactor resp.: BASIL MOLDOVANU.

APARE ÎN FIE-CARE SÂMBĂTĂ.

Proprietar editor: Dr. E. DĂIANU.

Se cetim!

Vięta și fericirea unui popor atęrnă dela cultura lui. A sosit timpul, ce ca un vers tainic prorocește mórte neașteptată tuturor popórelor, cari nu se silesc cât numai pot, a se cultiva.

Poporul nostru a făcut începutul culturii sale totuși mijlocul cel mai de căpetenie pentru a ajunge la cultură: *cețitul*, lipsesce încă la o parte însemnată din poporul nostru de la sate. Eșind din școlă țeranii noștri nu se mai ocupă cât de puțin cu cetitul. A învețat numai cât a trebuit să învețe pe timpul cât e silit se umble la școlă, ęr după aceea fie care se mântuește cu vorba: „cum au trăit moșii și strămoșii noștri, vom trăi și noi“. O vorbă mai necălită ca acesta nu póte să fie. Străbunii și părinții noștri, vezi Dómne, mai ales de câte-va sute de ani, au trăit ca vai de ei. Dęcă însă mai gândește cineva că și de azi în colo, va mai putea trăi așa, unul ca acela póte să-și facă copârșeul și să-și sape de azi mormântul. Azi numai acel popor are drept la vięta, care lucră din resputeri ca să se lumineze. Luminarea acesta trebuie să-o câștige poporul nostru singur și asta o póte face prin cetit. Prin cetitul *cărților* și foilor bune, omul e în stare a pricepe lumea nouă, de astăzi. Cine nu știe ceti rămâne înderępt de lume, rămâne prunc pe toată vięta sa, străin de multe lucruri frumoșe și folositoare. Un popor care nu știe ceti rămâne înderęptul altor popóre.

Vedem că tóte popórele din jurul nostru merg înainte, dacă nu vom păși și noi înainte cu celea lalte popóre, atunci vom rămânea înapoi și curund ne vom trezi părăsiți de toți.

Azi, mulțamită Dlui, nimenea nu se póte plânga că n'am avea cărți românești, ori că's scumpe; nu, căci avem destule și încă cu prețuri mici.

Azi și cel mai sęrac plugar póte să aibă pre masă cărți de cetit. Avem poeți cari scriu în limba poporului — pre înțelesul lui, — avem poesii poporale adunate de ómeni zelosi, avem ęrăși cărți scrise anume pentru popor, și alte multe lucruri cari sunt chemate a da poporului plugar o lectură plăcută și sănătoșă. Pre lângă acestea avem foi ieftine pentru popor, prin cetitul cărora, omul ajunge în curs cu tot mersul politic, național, și economic al poporului nostru și al altor popóre.

În serile lungi de ęrnă, când plugariul nostru nu are de lucru, în dumineci și sęrbători, în loc de a căuta crișma și a petrece în fleacuri și glume stricacióse, ar fi mai bine, să avem câte o carte bună ori o gazetă poporală, cum e Ręvașul, și ne-am deprinde cu toții în cetit și așa de o parte ne-am lumina, iar de altă parte certele și lucrurile vrednice de milă sar încunjura.

Iubite plugare; câștigă-te pentru casa ta de o carte folositoare, de o fóiă bună și dęcă cumva sórtea a făcut ca tu să nu știi ceti, pune-o în mână copilului tęu de școlă, ca el să cetescă, ęr tu ascultă și ascultând te vei lumina mult; ęr dęcă știi ceti cumpănește celea cetite, întocmeșteți vięta și lucrurile după celea cetite și mult folos vei avea.

Ascultă ce dęce și dorește un învățat român: „De tóte te îngrijește câte sunt de trebuință pentru vięta, dar mai vęrtos deprinde mintea; căci cea-ce este cel mai mare în cel mai mic, aceea este mintea cea vrednică în corpul omenesc. *Mintea! mărită Națiune romána . . . mintea! când vei lumina mintea cu învățatură și o vei împreuna cu strălucita virtute, nu va fi mai alėsă națiune decât tine pre pământ.* Deci să cetim!

Silian.

Porunca a patra.

„Sę cinstești pre tatăl tęu și pre mamă-ta, ca să trăiești mult și bine pre pământ.“

Sunteți creștinii cu toții ómeni buni, cari cetiți acestea rînduri fie-care din voi zice în rogațiunile sale: „sę cinstești pre tatăl tęu și pre mamă-ta, ca să trăiești mult și bine pre pământ.“ O știți și aceea, că acesta e prima poruncă domnezească față de deaprópele și tot-odată și singură, de a cărei îndeplinire legată resplata pămîntescă. Așa dară dacă cineva își va cinsti părinții, va trăi mult și bine pre pământ, iar asupra aceluia, care nu-și cinstește părinții e blăstămul lui Dzeu.

Óre cugetatu-vați la porunca-acesta și la înțelesul ei *voi părinții?* Băgatați de samă, că din zi ce merge se sporește grozavul pecat a necinstirii părinților împreună cu urmările aceluia? Și mă întreb făr' de voie: Ce e pricina? Cine e de vină? Și sunt silit a responde, că *părinții!*

Ca să fim cinstiți de alții, acea atirná mai întâiu dela noi însine: se ne purtăm așa, încât să fim vrednici de cinste, încât cine ne vede să pótă zice: acesta e om de trebă, de omenie. Este însă un izvor, și cine se dedă la el, acel nenorocit a gătat cu cinstea, cu omenia. Și acest izvor fermecat este la jupânul Chivăla, la jupânul Idăla, și la alții de pănura lor, e *vinarsul*, această otravă, această bătaie dela D-zeu, acest blăstăm asupra poporului Român. Cine s'a datat la acest izvor veninos, a gătat cu tóte. Peste acela vin reie preste rele, inse mai mare rēu decăt tóte e, că nu-l mai pot iubi și cinsti nici copiii lui. Oh această pedepsă e gróznică! — Te ajunge ceva reu, i-ți piero o vită, i-ți bate grindina sēmănăturile, ești nęcăjit, de nu știi, încărău să apuci. Mergi acasă și-ți vezi pruncii în jurul vetrii cu fețele senine, ca nește ingerași; cum pășești în casă i-ți sar cu bucurie înainte, i-ți sărută mâna, te întrebă dragălaș: tatică unde ai fost? pentru ce ești superat? Atunci și-și împărăștie gândurile grele, nu mai cugeti la necas, i-ți afli bucuria în acei copilași, cari te iubesc, te cinstesc. — Și acum să gândim la acela, pre care nu-l cinstesc copii, pe care nu-l întimpină

FOIȚA RĂVAȘULUI.

Isteț al dracului.

Un om de sat, dar isteț,
La oraș mergend odat',
Sę-și cumpere una-altă
Într'o boltă a intrat.

Și cerend o jimlă móle
Ce la moment i-o și daú,
O pipăie . . . ș'apoi zice:
Na-o 'ndrept . . . nu o iaú!

Dă-mi mai bin'un ciocănel,
De rachiú dulce or prune,
Că-s drumar și așa cred,
Va fi mai bun pentru mine.

Fu servit pe loc rachiul,
Și omul dă-i găt cu grab',
Și la moment dă se plece,
Dar fu prins cólea pe prag.

„Hei bădică, und' te duci?
Că rachiu-i neplătít!
Cum să fie-așa domnule
Dór te afli pácălit?”

„Ti-am dat jimla pe rachie
Ș'apoi și bani mai poftești?
„Bine, bine și atunci
Jimla trebuie se-o plătești!“

Hei, dar cum se țí-o plătesc
Dac'o rēmas nemăncată
Jimla dór' aci rămâne,
Lasă-me să plec odatá!

Chimu.

„Charta rotunda.“

— Fine. —

„Ne dóre, că memorabila zi de 3/15 Maiú n'o putem serba cum s'ar pretinde dela unii, cari călcăm pământul udat de sângele demnilor noștri strămoși. Causa e, că nu suntem constituiți într'o societate. Numai și numai casina înteligenței române din loc ne servește ca loc de întrunire și unde, conform hotărârei luate, vom ținea și noi o ședință festivă, unde prin o disertație dedicată memoriei acestei zile și prin cântarea imnului redeșteptării nóstre, vom căuta să contribuim și noi la înălțarea prestigiului acestei zile, cu care ocasiune vom felicita telegrafice pe bravii noștri conducători.“

„Așteptăm dela voi, fraților *vienezzi*, să ne espedați cât mai curend liste de colectare pentru fondul fericitului Brătianu, iar pe voi, fraților din *Paris*, Vę rugăm să nu ne uitați în împărțirea medaliilor comemorative.“

„Suntem de acord cu propunerea fraților din Pesta, ca „Ch. R.“ să se trimită și Redacțiunii Tribunei; pentru a fi în curent cu spiritul ce domnește între noi. Dați-vę și ceialalți părerea!“

„Devisa nóstră e redeșteptarea simțului național în popor; pretindem decí sus și tare, ca colegii noștri din tóte părțile în decursul ferilor, să caute cu cel mai mare zel să propage cultura în straturile poporului nostru. Acesta o credem noi, că se póte ajunge mai ușor prin excursiuni, ce le-am face în regiuni, unde elementul românesc e periclitat mai tare. Câți-va dintre noi sunt pregătiți pentru acesta, și credem, că voi, fraților, cari sunteți din părțile transilvănene, veți căuta imediat după reintórcerea vóstră, ca convenind împreună

să ne dați mână de ajutor și cu toții să fim adeverați apostoli ai românismului.“

„Un cuvânt fraților din Graz și Pesta: Lăsați cestiunile religioare. În înpregiurările de față toți să mărturisim *un* credeu național.“

„Primiți o călduróșă stringere de mână dela frații vóștri Clujeni.“

„*Berlin*. 5/17 Maiú 1. Din foița adreselor vęd, că avem un membru în Cernăuți. Timbrele de pe cuvertă erau nemțești: totuși din Cernăuți nu scrie nimeni nici un rënd. 2. Tóte-s bune, dar se întârzie prea mult. Cum primiți foile într'un picior scrieți ce aveți de scris și faceți-le vënt mai departe. Eu absentez dela conferință numai ca să trimet mai repede. 6. Nu tãmăiați nici un jurnal și nu înjurați pe nici unul. 7. Nu discutați confesiunile, că ne-am dus pe coțcă. 8. În Berlin sunt 4 Románi. 9. De jurnaliști nu te poți apropia acum. Se cęrtă toți pentru alegeri și pentru legea militară.“

„*München*. 7/19. V. 93 Numérul románilor, cari studięză în München nu se ridică peste 13. Deși destui la număr nu am putut forma o societate, care să ne lege pe toți la olaltă. Diferite cauze, pe cari nu cred de cuviință a le comunica în astă fóiă. În treacăt țin a spune, că una din cauzele, cari au dismembrat secțiunea ce o înființasem acum un an, a fost și aceea a indiferențismului ce arétau majoritatea membrilor.“

„În Lipsca s'a deschis un seminar filologic regal românesc sub direcțiunea D-lui Dr. Weigand. Guvernul român îi dă o subvențiune de 6000 lei anual. De a făcut bine sau rēu, nu e locul aici de discutat, constat numai faptul.“

„Cestiunea română nu este străină Münchenienilor. „Allg. Ztg.“ a vorbit adesea despre dęnsa cu nepărtinire. „Neueste Nachrichten“ este fórté

cu vorbe dulci, cu față senină, ci cu sfadă și — Dămine păzește — cu înjurături din partea celor mai mari, er' cei mai mici spărioși se retrag într'un colț. Dacă zice ceva, dacă se plânge, în loc de vorbe măingăetore aude imputări... Dămine fereste și pe puiu de șerpe!

Și lucrul i-și are mersul seǔ natural. Cum să-și potă cinsti un copil pe acel tată, care totă ziua nu face alt ceva, decât șede în crișmă și benchetuește, pe când bieții copii lucră la câmp, dacă voesc să trăiescă. După ce apoi a bătut dea rindul crișmele lui Chivăla și a lui Idăla și alui „Tichilicu“ și cine știe a cui năptea tărziu, măsurând ulițele de-a latul și chiuind merge acasă, unde apoi i-și bate femea, injură pe D-zeu și celea mai sfințe, strică tot de prin casă... Și copii le ved tôte acestea. Bă mai mult! Tatăl acesta i-și ia copilul pe după cap, și-l silește să bea și el, ca să nu-l mustre, pentru că a pierdut din nou o zi. Cum va cinsti copilul pe un atare tată? Nu-l potă dragii mei ômeni, nu-l potă cinsti! Și apoi pedepsa care vine asupra copiilor, carl nu-și cinstesc părinții e și mai grôzavă: e blăstēmul lui D-zeu. Și acest blăstēm i-l trage părintele bețiv asupra fiilor seǔ, pre carl i-l silește, să nu-l cinstescă; cere blăstēm acel părinte, care ar trebui să se roge de binecuvântare! Și blăstēmul nice nu întârzie. I-Y vedem zilnic urmările în concubinate, desfrenări, în băta, omoruri și câte și mai câte.

Părint! și vouă vè sună porunca a patra.

Părint, carl aveți copii, luați-vè pe samă! Dacă v'a cuprins păcatul cel mai urit, beția, și dacă nimic nu vè mai potă îndemna să-l părăsiți oh rogu-vè, gândiți la fiil vostri și viitorul acelora, pre care-l întunecați cu păcatele vòstre. Cugetați la pedepsa lui D-zeu, pre care o chemați asupra pruncilor vostri, de nu aveți inimă de piétră, lâpădați odată acest urit păcat! Să te întorci, nu e prea tiziu nici odată. Inse de ce mai ingrăbă te întorci, cu atât mai bine. S. G.

Crestături.

— **Episcopul Lugojului**, Sfinția Sa **Dr. Vasile Hossu**, a dat din prilejul sfințelor sèrbători o frumôsă epistolă pastorală câtră clerul și poporul eparchiei sale. Ingustimea foii nu ne iartă se împărtaşim cetitorilor nostri întrégă pastorala acèsta vrednică de cea mai largă publicitate. Vom estrage însè din ea unele părți măcar.

Tălcuind taina întrupării Domnului pastorala cercetează starea de acum a omenimei, plină de relele cele mai primejdiose, și se întrebă unde e scăparea? — „Intru înnoirea tuturor și a tôte în Christos“ — răspunde Sfinția Sa cu părintele creștinătății **Papa Pius**. Indemnă apoi pre preoți la muncă pentru a sevîri acèsta înnoire, cerută încă și de apostolul neamurilor, și apoi zice:

Cu *spiritul înnoit* să ne apucăm apoi a înnoit tôte și pe toți întru Christos.

Înainte de tôte vè conjur Fraților iubiți, să nu lăsați nici o ocaziune ce vi s'ar da pentru a vesti învățăturile lui Christos. În tôte Duminecile și sèrbătorile să explicați poporului tainele credinței nòstre sfințe și să învățați

tendentios, stă pe partea ungurului. Dilele viitoare cred a putea străcura un articol în „Berliner Tageblatt“ sau „National Zeitung.“ Fostul prim redactor dela „Münchener Neueste Nachrichten“ retras de doi ani dela acest ziar pentru a-și lua doctoratul în științele politice, mi-a promis a face tot posibilul, ca articolul să se publice în unul din aceste două ziare.“

„**Strassburg**. 20 V. 93-9. „Ch. rot.“ nu sint de părere să se trimită Tribunei. 11. În Strassburg e ștud. român numai scriitorul acestor rënduri. 12. Din cause ușor de înțeles nu potă fi vorba de a ne punc în legătură cu jurnaliștii de aici. Elsația e într'o stare excepțională. Cu frățescă dragoste.“

„**Anvers**. 21/V. 93. 1. Ziua de 3/15 Maiu s'a serbat și de secțiunea nòstră cu totă splendorea, ce merită acèstă memorabilă zi. 5. Conform invitațiunei fraților din B-Pesta am expediat D-lui James Hollon un exemplar englez și D-lui Gastons Magalon un exemplar francez din „Replică.“ ...

Astfel simția, judeca și lucra sau voia să lucreze generația junimei nòstre academice dinainte de asta cu 10 ani de zile; generație în care fără îndoială tonul îl dedeau un G. Candrea (Strassburg), un Mehedinți (Berlin), C. Xenopol Băicoianu (München), Moroiian (Paris) și alții, carl astăzi ocupă poziții sociale distincte în mijlocul poporului și al căror nume al aminti aici nu ne permite considerațiunii pentru propria lor modestie. Un curent sănètos electrizase atunci tinerimea. De atunci au trecut 10 ani, destui pentru ca nobila însuflețire să se potă da uitării, ori prea puțin, ca sēmēnta aruncată atunci în inimă să nu producă încă rōdele de toți așteptate.

P. D.

tinerimea la rugăciunile și poruncile bisericeii, ca toți să fie din convingere creștini, er nu din obicei ori pentru că așa s'au nascut.

Și scumpă ca lumina ochilor să vè fie vouă casa Domnului și tôte câte se țin de ea. Bisericile, altarele, odăjdile, luminările, pot să fie umilite și sèrăcăiose, dar să fie totdeauna îngrijite bine și strălucitoare de curățenie. Slujbele deosebite se le implinți totdeauna la timp cu gravitate, pietate, luare aminte, fără grabă, cu viers cuvios, ca din tōtă purtarea vòstră să se vadă, că iubiți podoba casei Domnului.

Dacă astfel veți face, fiți siguri, că din zi în zi mai mulți vor cerceta casa Domnului și că nu veți avea cuvânt de-a vă plânge că poporul nu cercetează biserica, ba că se adună la birturi și altele. Pietatea vòstră se va impune de sine, și formându-vè popor ales, următor de fapte bune, înșive vè veți mira, cum de credincioșii vostrii mai înainte nepăsători, se întrec întru cercetarea bisericeii, în cumpet. în primirea ss. Sacramente, în aducerea de prinoșe și altele de aceste.

Intru îngrijirea averilor bisericeii să fiți neobosiți. Acele averi să vè fie sfințe și întru manipularea lor pururea să purcedeti în deplină înțelegere cu membrii curatoratelor. Să stăruți pentru înmulțirea acestor averi sfătuind, îndemnând și însuflețind, dar înșive să nu vè puneți mai mari peste acelea averi, ci să vè socotiți totdeauna și întru tôte numai de *ispravnic* ai lui Christos. Vèzând purcederea Vòstră desinteresată și zelul vòstru, se vor îndemna și curatorii la asemenea zel, și corectitatea în administrarea averii publice bisericeii și școlare va fi o școlă pentru curatorii și pentru comunele întregi, după care se vor sili a-și întocmi singuraticii până și gospodăria lor casnică.

Preîntimpinând greutățile ce preoții vor ave în acèsta lucrare, îi încuragiază și îndemnă:

Intrarmați cu armele dreptății, cu armele cuvântului și cu armele pildei cuvioase, în spiritul blândetii al pacii și al îndelungatei răbdării, să stați deasupra sfătuind, îndemnând, îndreptând și până și certând pe cei ce ar sta împotriva, numai pururea în spiritul dulce și umil al Mântuitorului nostru Isus Christos.

Interesantă e partea acèsta a pastoralei:

Chemarea vòstră de păstori ai poporului vouă incredințat nu se înmărginește numai la cele curat spirituale, numai între păreții bisericeii. Voi carl vè aflați în neîntre-rupă a atingere cu poporul trebuie să-i fiți părinți în tôte referințele vieții pământești. Acelaș om, care e membru al bisericeii, acelaș e și membru al statului, și biserica îmbrățișează la sinul seǔ de mamă dulce pe omul întreg și îi dă lui îndreptar și pentru viețuirea sa ca membru al societății civile.

Scotind la iveală socialismul și combătindu-l Sfinția Sa continuă:

A mângăia însè pe cei sèraci și a combate erorile nu nu este destul. Este de lipsă, ca să vè ocupați cu de-adinsul de durerile popo-ului și unde veți vedea că *aiueva sunt nedreptăți și scurtați în drepturi, să cercați a aduce leac*, descoperind obiectiv, fără patimă, cu iubire și simț, de dreptate tôte plângerile și relele auctorităților conconerente ale statului. Astfel lucrând poporul va simți dragostea vòstră și vè va iubi și tot mai mult se va alipi de biserica mama adevărată și sinceră în tôte suferințele lui.

La acest loc trebuie să vè fac atenți mai vèrtos la *ziarele și publicațiunile* cu carl socialiștii înfundază satele pentru a câștiga aderenți principiilor sale. *Feriti poporul de lectura acèsta, că în loc de povețe adevărat bune primesc venin.*

Combătând în urmă și pre „*pocăiți*“ pastorala are la sfirșit următorul pasaj frumos, din care se întrezărește hotărîrea și mai frumôsă a bunului Episcop de a-și visita parochiile. Anume zice la sfirșit:

Dorind doresc ca însumi eu să vè vèd dela față la față și să vè vestesc bunavestirea lui Christos și să vè împertășesc din bogăția darurilor sa e. Dar și până la acest moment fericit, etă cu serisorea am venit la voi, ca să-mi ușurez conștiința de greutatea răspunderii, ce o am pentru voi și mântuirea credincioșilor voue congreguzii.

Doresc, ca în ziua cea mare, când va resuna sunetul trimbiței, să mă pot înălța ca inimă liniștită înaintea înfricoșatului Judecător și să-i pot zice: „Părinte, venit a ceasul. . . pe carl iai dat mie ram păzit.“ (Io. XVI. 12) De acea vè grăiesc și vè conjur în numele Mântuitorului nostru Isus Christos, se reînouiți spiritul chemării vòstre și se pașteți cu credință turma, ce Domnul v'a incredințat. Nici o ostenelă, nici o pedecă se nu vise pară neînvișă, că sperări nemuritoare va dat vouă Părintele îndurării.

— **Chestiunea dela Sătmare**, despre care am pomenit în numărul trecut ține într'o ferbere nu numai parochia Sătmareului, ci întrégă preoțimea din diecesa Gherlei. Mai ales, că după cum se scrie prin foi chestia așa e de incurcată încât nu mai știu ômeni nedumeriți care-i adevèrul Unele foi zic, că Papp Lajos, — preotul suspendat — ar fi fost restituit în post, altele zic că i-s'a luat ori ce drept. O fôie ungrêscă zice, că sute de credincioși și credinciose din Sătmare s'au prezentat la primariul și i-au declarat că dacă Papp Lajos nu va fi restituit în tôte drepturile, ei se fac *neuniți*, cu el cu tot, și îl vor susține din contribuiri de bună voie. Primariul ar fi dat de știre Episcopului acest lucru, și în urmă l'a restituit pe suspendatul preot. Nouă nu ne vine se credem așa ceva. Nu știm însè cum stă lucrul.

RÉVAȘUL CLUJULUI.

Crăciunul, sèrbătorea cea plină de veselie pentru toți, a fost prăsnuit cu vrednicie de Românii din Cluj, carl deși în număr covârșitor sunt muncitori și servitori, când e la sèrbători mari, lasă fabricile și pre stăpânii și cu evlavie dovedesc despre simțemintele de creștin și de Români, ce le au. Bisericile au fost pline de credincioși. În biserica gr. cat. din oraș a predicat în ziua întâi la liturgie protop. Dr. Dăianu, la însèrat coop. Roșianu, în cea din Cluj-Mănăștur preotul V. Pop, iar în bis. gr. or. protop. T. Roșescu, în ziua a doua

la lit. a predicat coop. Roșianu, la însèrat direct. de bancă V. Podobă, în filia Someșfalău și robilor de amîndouă relig. le-a predicat în ziua întâi coop. Roșianu.

— **Despărțământul „Asociațiunii“ Cluj** a ținut adunare de comitet în 10 l. c. a hotărît să se invite domni de pre teritorul despărțământului, se țină prelegeri practice poporului, pre sate; să se roge preoții și învățătorii, se țină petreceri populare, a căror venit se-l întrebunțeze la procurarea mijlocelor de lipsă pentru luminarea poporului; să se prenumere câte 10 numeri din „Gazeta Transilvaniei“ (nrii de Dumineca) și din „Révașul“ și să se distribuie în 20 comune de pre teritorul despărțământului și să se inființeze a 3-a agentură în Aghireș.

— **Impărțirea darurilor de Crăciun** copiilor sèraci s'a făcut în ajunul Crăciunului la 3 ôre în școlă confesională română. Pe lângă darurile publicate în numărul trecut au mai dat: d-na *Susana Prutu n. Leményi* 2 pestelce; firma *Neumann N.* 2 costume și 1 p. pantaloni; firma *Farkas Ignăcz* 2 p. de păpuși de iarnă. Peste tot s'au împărțit lucruri în valoare de peste 150 cor.

CĂRȚI NOUË ȘI REVISTE.

— „**Fôia scolastică**“, organul reuniunii învățătorilor nostri din Archidieceasă, se vede că totuși va lua un avînt mai mare. Nr. 1. de pe anul 1904. a apărut cu un cuprins fôrte bogat și fôrte variat. Ceia ce ne surprinde fôrte plăcut e faptul că aproape toți profesorii mai tineri și mai zeloși sau înșiruit între colaboratorii acestei foi, care are chemarea grea și mare de a vèrsa însuflețire în corpul învățătoresc. Dascălia fără entusiasim, fără pasiune, fără ideal, e meserie din cele mai triste, și pentru învățător și pentru învățacei.

Eată cuprinsul numărului de față:

Sèrbători fericite (articol de crăciun.)

Ales. Papiu Ilarian ca profesor și director al școlilor țării Românești, de *Dr. Ioan Rațiu*. Harnicul profesor a scris o carte mare despre acest apostol al neamului.)

Ceva despre Herbert Spencer, de Al. Ciura. (Autorul „*Visurilor trecute*“ începe se facă cunoscută vederile gânditorului englez, repostat de curind, asupra educației.)

Istoria ca mijloc al educațiunei, de Emil Sabo, profes. de istorie la liceul din Blaj.

Scrisori pedagogice, din București, de V. Gr. *Borgovan* (Distinsul nostru pedagog încheie cu acèsta seriă de scrisori asupra esoposiției științifice, care a avut loc în tòmna anului trecut (1903.) la București. Anunță că la 1906. o nouă esoposiție de felul acèsteia se va face.)

In contra alcoholismului, de *Dr. Ambr. Cheșan*. Acum când ministrul a îndemnat pe învățătorii să combată alcoholul (beția) articolul e bine venit, și ar trebui să se scrie în fiecare număr câte ceva în afacerea acèsta.)

Copii nimenii, de *Octavian Prie*, profes. la teologie și liceu.

Sașii și învățămîntul limbei maghiare (un circular al conristorului săsesc din Sibiu, document prețios) Cantinele univèrsitare în București.

Dacă „*Fôia școlastică*“ va continua cum a început, și va întruni la conlucrare și pe învățătorii harnici de la sate, de bună seamă va ave mai mulți abonați ca până acum, cea ce îi și dorim din inimă, spre binele școlii, adevăc spre binele poporului nostru.

— **Poșta, telegraful și telefonul**, noțiuni generale despre instituțiile postale, de *Gavril Todică*, este titlul unei fôrte interesante broșuri, ce a apărut în Biblioteca populară a „*Asociațiunei*“, ca nr. 7 al acèstei publicațiuni. —

Broșura aceasta de cuprins bine ales și cu mult spirit tratat este fôrte atrăgătoare, și ni-se pare cea mai interesantă dintre scrierile câte a publicat „*Asociațiunea*“ până acum. Iată drept probă cuvîntul înainte al autorului care ne orientează mai bine asupra cărții sale:

În ocupația-mi zilnică avui dese ocaziuni să constat neorientarea și puținul interes ce-l acordă publicul mare instituțiilor postale, acestor factori atât de puternici și atât de indispensabile pentru cultura ômenescă în genere.

Acèsta indiferență abia e îndulcită încât-va prin recunoștința sinceră a țèranimii nòstre, care cu judecata ei simplă și sănătôsă, constată, că „*Poșta* e cea mai cu dreptate dintre așezăminte.“

Scopul scrierii de față este de a risipi cât de cât vèlul, care ne întunecă privirile în fața instituțiilor postale — instituții, cu carl vrënd-nevrënd zilnic avem afaceri și interese.

Broșura, în urma subiectului seǔ, nu e strict poporană. Nu am putut-o scrie numai pentru țèranii, carl — după propria lor mărturisire — „*abia la o jumătate de an își trimit câte o carte*“, ci am scris-o și pentru pătura mai cultă a publicului nostru: pentru preoți, învățătorii, studenții, etc.

Termin cu începutul cel stereotip al corespondenței țèranilor nostri:

„*Doresc ca puținele mele șire să Vè întimpine în momentele cele mai plăcute ale vieții și veți ști, că până la facerea acèstei cărți mă aflu deplin sănătôs, care sănătatu doresc să Vi-o dăruiască bunul Domnezou și D-Vòstră!*“

V l a d e n i, luna Octobree, 1903.

Gavr. Todică

DE PESTE SEPTĂMÂNĂ.

— **Tuturor „an nou fericit!“** — Cât de frumoasă datina, că la *Anul nou* omenii își poftesc împrimutat tot ce e bun, frumos și potrivit pentru ajungerea fericirii și mântuirii, și cât de adânc și curate sunt oftările inimilor, ca dorințele de bine să se și împlinescă! Credincioși ai acestui străbun obiceiului noi încă exprimăm *tuturor cetitorilor noștri dorințele cele mai sincere de bine!* Dorințele noastre însă vor rămâne numai dorințe piș, dacă nu ne vom nisui unul fie-care se prețuim valoarea timpului, care e mai mare decât a aurului și a orîi cărei pietri scumpe. Pentru aceea se nu căutăm lucruri, cu cari se „omorim vremea“, ci trezi, cu dreptate și cu adevărată rivnă să ne împlinim dorințele. Unul fie-care se stăm la postul, unde puși suntem și povățuiți de dragostea *bine-lui obște*, iubitorii de ordine și disciplină, se muncim într-una, având credință tare și nădejde, că vom și isbuti, se ajungem împlinirea dorințelor noastre: fericirea poporului.

— **Canonic nou.** Ven. Capitlu din Blaj, în locul renumitului canonic, azi de toți iubitelui episcop al Lugoșului *Dr. V. Hossu*, a ales canonic pre *P. O. Stefan Pop*, protop. on. și proto-notar consistorial. În vremea acesta de nepăsare religioasă sperăm, că dorul și puterea de muncă a noului canonic, pre care îl felicităm, mult vor contribui la renașterea vieții creștinești a poporului.

— **La congresul socialiștilor din Brașov** un Jidan a zis, tocmai în ziua de Crăciun, a catolicilor: „Înainte cu 19 sute ani s'a născut, cum se zice *idea*, (chipu D-l N. Isus Christos) Dar *idea* s'a dovedit *minciună*.“ — Obraznicii socialiști vor se zică cumcă *socialismul* e adevăratul Mesia. — Într'o foie ungrurească a scris un Jidov, tocmai la Crăciun că „Christos a fost restignit pe dreptul, după lege...“ S'au scărbit toți creștinii, cetind aceasta minciună necuviincioasă. Mai dureros e că o foie ca aceea (este Kosutista „Egyetértés“) a fost recomandată și Românilor din partea unei foi românești din Arad... Trebuie să fim deci cu ochii în patru. Sunt acum și foi românești socialiste, făcute de jidovi, sunt și foi pistrițe! Să ne ferim de ele!

— **Prigoniri.** Au și Slovacii vre-o doi deputați în dieta din Budapesta, și acum nu numai vor să-i scotă de acolo, ci să-i bage chiar în temniță. Pe unul, dep. *Valasek*, l'au și așezat la un an temniță de stat, pentru că la alegere ar fi zis: „Să mergă Ungurii, înderept în Asia și atunci va fi pace.“ Pe al doilea, *Veselovsky*, l'au incurcat într'un proces de asemenea fel, ce se va ține în 21 Jan. și se va sfârși, aprópe sigur, tot cu temniță.

— **În Șardul-unguresc**, lângă școala cea nouă s'a ridicat o *restignire* foarte frumoasă, care se va sfinți în postul Paștilor, când se vor face deprinderi suflătoare în comună.

— **Din Budapesta** primim următorul apel: Secțiunea etnografică a Muzeului Național rogă pe dñii preoți, învățători și pe tot poporul românesc să binevoiască:

1. a trimite toate obiectele, lucrurile, ce poartă pe sine — și dau bucurios — colindătorii ca: *viftele, steaună, comănac, zale, sabie, turcă, păpușe, instrumente musicale* pe lângă o descriere scurtă. Acei dñi, cari cunosc notele să pună pe (un glas) note cântărilor, colindele și altele, ce se vor mai ivi.

Se mai trage luarea aminte acelor ce voiesc să steie în ajutor Muzeului Național pentru a face cunoscute obiceiurile și credințele strămoșești ale poporului românesc, adevă:

2. să descrie acele datini, mistere, jocuri, credințe și alte obiceiuri populare dela s. serbători în mod cronologic, începând cu s. Varvara (4 Dec.) până la *Intimpinarea Domnului* (2 Februarie).

3. descrie pe larg felul și numele mâncărilor gătite cel puțin din *ajunul Crăciunului, Crăciun și anul nou*.

Tot ceea ce s'ar trimite să se pacheteze bine și să se trimită neplătite pe adresa acesta: *Seemayer Willibald* igazgató, Budapest, IX. Cillag-utca.

Acei domni, cari binevoiesc a trimite obiecte Muzeului să lipescă pe fiecare obiect un bilet pe care să fie scris: numele obiectului, comitatului, cercul pretorial și al comunei, în românește. Fînd-că Muzeul cumpără bucurios obiectele trimise, de aceea sunt rugați acei domni și dómne, cari binevoiesc a trimite câte ceva să scrie și prețul lucrurilor trimise. Prețul obiectelor se va trimite în ziua următoare prin mandat postal la adresa trimițătorului, drept interesul expeditatorului este ca să-și scrie în formă ceatafă numele, satul și posta ultimă. Acei domni însă, cari nu doresc rescumpărare în bani pentru obiectele trimise, să amintescă acesta — că unii, ca atari vor primi dela ministrul cultelor și instrucțiunii publice drept respłată o *diplomă frumoasă de mulțămire*.

Prin acești bani se pôte pune bază și chiar mări bibliotecă școlară din comună. Ceea-ce privește descrierea tuturor datinelor, misterele, jocurilor, credințelor și altor obiceiuri — în românește — să se trimită pe adresa sus pusă.

— **La Dej** s'a făcut Lună, 11 Ian. instalarea noului fișpan, groful Bethlen Pál, care e fișpan și în comitatul *Bistriței-Nesăud*. Noul fișpan a fost primit cu mare pompă, dar în adunarea serbătorescă comitatensă s'au petrecut lucruri cari au amărit inimile tuturor Românilor, și cari au stricat totă serbarea. *Dreptul limbei românești* a fost călcat în piclóre într'un comitat, în care partea

covârșitoare sunt Români. Și încă tocmai la introducerea unui fișpan, care în Bistriță știe foarte bine, că limba românească e vorbită, și e respectată, și în adunarea comitatului spre mulțămirea tuturor. Iată ce și cum s'a întemplat.

În adunare s'a cetit abzicerea fostului fișpan: *Déssy Zollán*, despre care se spune că era om cu mai multă dreptate, decât alți ortaci ai săi. Români, cari au luat parte în număr frumos la adunare, hotărâseră, ca d. *Dr. Teodor Mihali* să spue în numele lor câteva cuvinte potrivite despre fișpanul care se depărta, iar dl *Dr. Alesandru Vajda* să spue urmașului aceluia dl conte *Bethlen*, cu ce așteptări și cu ce condițiuni îl salută Români la postul său cel nou. Ei bine, planul acesta al Românilor a fost zădărnicit de gălăgia Ungurilor din congregație. Când dl *Dr. Mihali* a început să vorbească românește Ungurii au început să strige și să sbiere. Ori cât le-a arătat că are drept să vorbească românește membri maghiari n'au voit să-l asculte ori să-l lase să vorbească. S'a făcut o gălăgie, care a ținut o jumătate de ceas. Ședința a fost suspendată, și după ce s'au mai liniștit spiritele, s'a deschis de nou, dar nu s'a mai pus la ordinea de zi nici abzicerea fostului fișpan, nici salutarea celui nou. Astfel dl *Dr. Vajda*, nici n'a mai avut prilej să „salute“ pe noul fișpan. Români s'au depărtat foarte amăriti, că cum spune și foia ungrurească *Alkotmány* — nu i-a lăsat să se folosescă de „un drept pe care li-l dă legea“.

— **Andrei Băltes**, martirul fără slavă al luptelor noastre cu condeii, fostul redactor responsabil al *Tribunei*, repozate și ea, răbduriul locuitor al temnițelor din Cluj, a scăpat în fine de toate necasurile acestei vieți și a trecut la viață mai fericită, unde dreptatea este sfântă și liniștea neturburată. Tipograf de meserie, el a fost un tipograf mai deschis la minte și mai înalt la inimă, care și-a muncit munca, nu numai de dragul plății, ci mai ales de dragul cauzei careia îi slugea, cu *culeyerea* și *coregerea literelor Tribunei*. Mulți ani de-arîndul a fost corectorul și responsabilul acestei foi prigonite de mulți, și pentru care foarte mult a suferit și în temniță, cu o răbdare fără seamăn. Nu e mult de când a eșit din temnița dela Cluj, și se vede că bóla de piept de care suferea din tinerețe, după multe necasuri la répus.

Îl deplange, pe lângă toți Române de bine mamă-sa văduvă, și mai mulți frați și surori. Iată necrologul ce l'au dat despre mórtea lui:

Andrei Băltesiu, culegător de litere, fost redactor al „Tribunei“, împlinindu-și cu vîrf și indesat datorința față de neam, după multe și grele suferințe, și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului, Duminecă în 10 Ianuarie n. 1904 la óra 1 din noapte în vîrstă de 44 ani.

Rămășițele pămîntești ale iubitelui repozat se vor ridica dela casa mortuară a spitatului civil din loc Marti în 12 Ianuarie a. c. la órele 2 d. a. și se vor astruca spre vecinică odihnă în cimiteriul gr.-or. din suburbiul de jos (Pórtă Turnului). La această tristă solemnitate invită neconsolații Sibiiu, 10 Ianuarie 1904. Maria n. Luca, ca mamă. George și Dumitru, ca frați. Maria, Ana și Salta, ca surori. Odón Coșa, Nicolau Roșca, ca cumnați.

În amintirea mult regretatului **Andrei Băltes**, presidentul „Reuniunii sodalilor români din Sibiiu“ dl Vic. Tordășianu, a dăruit fondului vîduvelor și orfanilor meseriașilor români din Sibiiu, înființat de numita Reuniune, 2 cor.; Dr. George Proca, secretariu cons. 2 cor.; Silvestru Moldovan, red. „Fóia Poporului“, 2 cor.; Panteleon Luca, cassariu cons., Victor Fincu, esactor, Aurel Trif, colab. la „Tel. Român“, Ludovic Binder, dir. tip. arch. câte 1 coronă; Nicolae Mohan, Ioan Pinciu, George Poponea, Nicolae Sioica, Ioan Apolzan, Dumitru Axente, Stefan Duca, Ioan Mohan, George Trifan, Nicolae Roșca, L. Devan, cul. tip. câte 50 fill.; Precum aflăm „Reuniunea sodalilor“ a arborat pe casele reuniunii stégul negru, a luat măsuri pentru punerea unei coróne pe sicriul decedatului, aduce daruri întru eternizarea memoriei lui și participă corporativ la înmormântarea aceluia, care nu pentru sine, ci pentru noi a trăit și a murit.

— **Casele „Tribunei“** din Sibiiu s'au vindut prin licitație publică Lună, în 11 Ian. n. Le-a cumpărat d-l Ioan Preda, avocat în Sibiiu, cu 30,800 coróne. La licitație au fost de față mulți Români, între cari și d-l *George Pop de Băsești*.

— **În Zelau** avea să se facă instalarea noului fișpan în 12 l. c. Nu știm óre și acolo au tratat cu Români ca în Dej?

— **Băile de aur**, mult vestite, ale d-lui *Al. Pocol* din Baia-mare s'au vindut unei societăți cu vreo 2 milioane de coróne. D-l Pocol rămâne înse și mai departe pârtaș la ele.

— **„Tribuna“** din Sibiiu are o sórte foarte jalnică după mórte. Pe când cel mai credincios slugitor al ei móre în spital, și casele i-se vind la licitație, fără a puté acoperi toate cheltuielile, niște omeni speculanți îi iau numele în deșert, în America, ca și în — Arad. În America un óre care Prașca scóte o foie de septămână cu numele ei, ear la Arad o altă foie de speculă încercă a-și innoi fața cu numele repozatdi. Nu știm cu ce drept?

Au cumpărat Prașcării dreptul de editură de la comitetul proprietar, ori s'au angajat a-i fi organ? Și cred că marfa lor suspectă va avé mai bună trecere sub noua firmă, după ce de atatea ori au hilit'o, și ocărit'o? Sau vreau să mai aibă un steag de închinat, și un organ pentru articoli — ungrurești? Prea pun dumnealor la încercare răbdătorul public românesc.

— **Cu începutul anului**, după călindarul vechi, atragem atențiunea cetitorilor să-și cumpere călindar. Cel mai mare, mai bogat și mai ieftin e *Călindariul practic*, care se vinde și la „Revașul“, în folosul bisericeii celei noue din Cluj. Prețul 50 fill. Porto postal, fiind peste 1/2 chilogram de greu, e 30 fill. Mai bine e dacă preotul comandează 7 es. și le împarte între credincioșii săi. Intreg tipicul, pe fie-care zi, îl spune *Călindarul practic!*

— **La Botezul Domnului**, sfințirea apei în Cluj, ca de obicei, se va sevriși la Someș lângă móră. Preastimații Domni și Dómne sunt rugați a lua parte la procesiune, în ordine. Este un prilej bun a ne manifesta în fața lumii.

— **În Fofeldea** va fi petrecere cu teatru în ziua de anu nou.

— **Zidarii români** din Bistrița, foarte numeroși vor să-și facă o reuniune a lor.

— **În Baia-mare** Români gr. cat. sub conducerea harnicului preot Al. Breban, au început să-și facă o reuniune de înmormintare și una pentru înfrumșetarea bisericeii.

— **Au murit:** *Ioan Balint*, fost profesor în Blaj, paroch gr. cat. în Sănmărtinul de câmpie și *Iuliana P. Pop n. Poruțiu*, soția protopopului I. P. Pop din Siciu. — În veci amintirea lor.

— **Balul Reuniunii** femeilor române gr. cat. din Blaj se va ține în 23 Ianuar n.

— **Advocații.** Nevoile omenilor se înmulțesc din zi în zi. În legătură cu aceste se sporește din ce în ce și numărul advocaților. În Budapesta, de pildă, în anul 1903 au fost 1225 advocați, precând înainte cu 10 ani erau numai 934. Amintim aici, că în Cluj sunt vreo 65 de advocați.

— **Dr. Bas. Crișan** a deschis cancelarie advocațială în B.-Huedin.

— **Pentru biserica cea nouă din Cluj** au mai dăruit: *Petru Sămpălean* 10 cor., *Nastasia Crișan* 4 cor., *Flóre Cormoș* 2 cor. Dzeu le resplátescă!

Posta Redacțiunii.

Verus. Colegul D. Tale are dreptate. Au fost și sunt și acum în Blaj și Lugoș. Póte și intralt loc. Și de ce se nu fie? „Iosif“ în D. Mulțămite. Ne însemnăm promisiunea. D-lui **Ioan G-an**. Vom vede pe numărul viitor. **Tipografia** în Cluj se va înființa număipeste 1—2 luni. Atunci să binevoiti adresa în cauza băiatului. Colaborarea ne va fi binevenită.

„THE STANDARD“

— fundată în anul 1825. —

Efectuește

asigurări de viață

pe lângă condițiuni foarte favorabile.

Incasso anual	
Coróne:	
32,000.000	—
Dividende solvite	
Coróne:	
170,000.000	—
Avere proprie	
Coróne:	
260,000.000	—
Despăgubiri de viață	
Coróne:	
520,000.000	—

Agentura generală pentru Transilvania:

Cluj, strada Ferencz-József nr. 17.

Filială pentru Ungaria:

Budapesta, strada Kossuth-Lajos nr. 4. în palatul Standard.

(Casa proprie).

Centrala generală:

Edimburg. (Anglia.) 18, 24—

Moldovanu Basil

Măiestru păpușar român în Cluj.

Vasile Săncrăian (Szentkirályi)

recomandă atelierul său, în care efectuează tot felul de comenzi pentru *domni, doamne și copii*, cum și reparații cu prețuri foarte moderate. Măiestria și-a învățat-o în Viena și Budapesta.

Strada Wesselényi M. și Szép-utca (colț.)

7-30

Wilhelm Ignác

ingenieur

Budapesta, VIII. Kender-u. 8.

Primește ori ce fel de
măsurare de pământ,

mappare,

aranjarea de posesiune.

După acord marchează linia
căii ferate normale ori
inguste.

Prețuește moșii, esoprează
și valorează patente, pre
lângă onorari echitabili.

Ofertele sunt a se trimite
la adresa de mai sus.

28-50.

Friseur, barbier!

Demetriu Bucolan barbier

în Cluj, strada Egyetem Nr. 6.

Recomandă atelierul său bine sortat în bransa această. Abonamente lunare cu prețurile cele mai moderne. — NB. Univerșitarilor la abonamente lunare dau 24% rabat.

Friseur, barbier! 2-10

Moldovan Miklós

* Atelier de croitorie. *

Cu totă onoarea aduc la cunoștință P. T. Public din loc și provincă, că mi-au sosit în deposit stofele cele mai bune, mai frumoase și mai trainice dela fabricile din țară și străinătate pre sezonul de iarnă pentru

vestminte bărbătești.

Fac cele mai fine și elegante vestminte bărbătești, curăț și reparaz punctuos și pre lângă prețuri moderate.

Fac reverenți, cimade și grece pentru preoți.

Țin în deposit și vând cameși, gulere, mangete, cravate și năfrâmi de busunar.

Comandele din provincă se efectuează grabnic și punctuos.

Plătirile se pot face și în rate.

Cu stimă:

Moldovan Miklós

Cluj (Kolozsvár), str. Egyetem n. 1.
8, (1-5).

THE
STANDARD

— fundată în anul 1825. —

Efectuează
asigurări de viață
pe lângă condițiuni foarte favorabile.

Incaso anual
Coroane: **32,000.00**—
Dividende solvite
Coroane: **170,000.00**—
Avere proprie
Coroane: **260,000.00**—
Despăgubiri de viață
Coroane: **520,000.00**—

Agentura generală pentru
Transilvania:
Cluj, strada Ferencz-József nr. 17.
Filială pentru Ungaria:
Budapesta, strada Kossuth-Lajos
nr. 4. în palatul Standard.
(Casa proprie).
Centrala generală:
Edimburg. (Anglia.) 18, 25—

AGENTURA
GENERALĂ

DIN CLUJ A BĂNCEI DE ASIGURARE

„TRANSSYLVANIA“

primește și efectuează **oferte de asigurare** din comitatele: Cojocna, Murș-Turda, Turda-Arieș, Bistrița-Năsăud, Solnoc-Dobăca, Ciuc, Sălagiu, Sătmăr, Bihor, Maramureș.

Asigură mai ieftin contra **focului și exploziunii** ori ce fel de edificii, mărfuri, mobile, vite și produse etc.

Asupra vieții omului

face asigurări în toate modurile obișnuite, anume: *capitale pentru casuri de moarte, pe viață, de zestre, rente etc.*

ASIGURĂRI POPORALE fără cercetare medicală până la 1200 coroane.

Asigurări pe *cheltuielile înmormântării, contra grindinei, sămănături de tot felul, nutrețuri etc.*

„TRANSSYLVANIA“

a fost întemeiată la anul 1868 și de atunci în decurs de 34 ani a plătit despăgubiri pentru foc de K. 3.042,619-84 fil., iar pentru capitale asigurate pe viață Kor. 2.992,162-98 fil. Suma asigurărilor contra focului e de K. 112 milioane. Suma asigurărilor pe viață e de K. 10-2 milioane.

Oferte și ori ce îndrumări se pot primi la limba românească și în toate limbile din țară de la

Agentura generală a băncii

„Transsylvania“

Cluj, plața „Emke-tér“ Nr. 16.

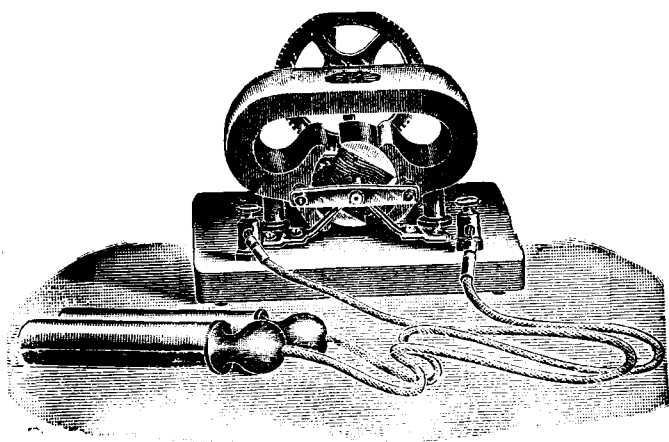
precum și de la agenturile locale și cercuțele din comunele mai mari.

10, 33-40

➔ Renoirea și prolongirea vieții cu „Electrophor“-ul orig. american. ➔

Aparat medical electric pentru folosul privaților!

Electricitatea e viața.

Atrag atențiunea omenilor, cari sufer bolnăvicioși și cu organism slab să întrebuințeze acest aparat electric, pentru-că „Electrophor“-ul ne întărește nervii, ne înviește sângele, ne agerește mintea și simțurile,

asigură circulația regulată a sângelui și funcționarea sistemului nervor, prin ce ne scutește de bôle.

Prof. Dr. Bourg, membru facultății de medicină a universității din Paris s'a declarat despre „Electrophor“ astfel: „Nu numai reumatism, sgărciuri, nervositate și asthmă au vindecat, sau cel puțin au alinat cu Electrophor în mii și mii de casuri, în cari știința doctozilor a dat faliment, ei și la morburii de nervi, dureri de cap, colica, vjjeitul urechilor, lipsă de somn, la cei în stare hipocondriacă, și mai ales în potruva reledor de obstipație, vina de aur, în câteva zile, de multe ori în câteva ceasuri au observat alinare minunată. Femeile cu bôle dureroase câștigă alinare și vindecare aprôpe sigură.

Nu se strică!

Prețul unui complet aparat mic:
10 cor.

Pentru cei slabii de constituție.

Pe lângă trimiterea banilor înainte ori cu rambursă liferază reprezentantul european al companiei „Electrophor Co. Limited“

Auffenberg József Budapest VI. Profeta-utca 5.

Ține în veci!

Prețul unui complet aparat mare:
20 cor.

pentru vindecarea bôlelor învechite

3-10.